

dette hænger sammen med Udtalelsen i et Blad om, at vi skulde have afgivet Betænkningen allerede længe før Jul. Det var ligesom, man var bange for at meddele os tilstrækkelig Oplysning, for ikke at kaste Tvivl og Uro ind i Udvalget; Udvalget maatte ikke komme i Tvivl og Uro. Jeg tror, at denne Mening deles af mange ogsaa fra andre Udvalg, at vi i ethvert Tilfælde i denne Rigsdagssamling ikke have Lov til at arbejde selvstændigt i Udvalgene. Vi ere under udenforstaaendes Indflydelse. Efter min Mening skal et Udvalg, naar det gaar til sit Arbejde, lukke Døren efter sig og arbejde selvstændigt, autonomt. Nu har jeg en Fornemmelse af, at Døren bliver staaende paa Klem, og at der løber nogle bekymrede Folk, Indpiskere kaldes de i England, Tanter og paapasselige Barnepiger, der skulde passe paa de smaa Poder, som man har sluppet ind i et Udvalg, om de nu ogsaa gøre sig færdige til bestemt Tid og paa bestemt Maade, altsaa paa den Maade, deres Opsyn er tilfreds med. Men det er ikke nogen tilfredsstillende Maade at arbejde paa hverken for et Mindretal eller Flertal, og der kommer neppe noget godt Resultat ud deraf.

Jeg har Ret i min Paastand om, at Udvalgets Arbejde ikke svarer til den virkelige Stemning her i Tinget, navnlig ikke til den fra første Behandling. Det vil fremgaa ved en Gennemlæsning af de Taler, som ere blevne holdte her ved første Behandling. Det vil være meget opbyggelige Timer, ærede Medlemmer ville kunne faa, hvis de en Aften sætte sig hen og gennemlæse denne første Behandling. De ville der træffe deres egne gamle Standpunkter, der dog kun ere 2—3 Maanedes gamle, og se, at disse Standpunkter nu ere forladte i Udvalget. Jeg tog mig for i Aftes at løbe alle disse Taler igennem, og det var med en vis Vemod, jeg læste om alt det Frisind, som fandtes i dette Ting, men som desværre ikke har gjort sig gældende i Udvalgets Arbejde. Jeg skal saaledes minde om, hvoreledes en Del af det ærede Flertals Medlemmer da stillede sig til §§ 8, 4 og 5, Valgretsbestemmelserne og Løftet, hvad der er Kærnepunktet i denne Sag. Afdøde Sofus Høgsbro erklærede sig principielt for Præstevalg og Lønningslove, Venstres gamle Standpunkt. Han ønskede den store Magt, som den kongelige Resolution efter Ministerens Forslag yder Regeringen, indskænket. Det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) —

— forlangte Altergangsbestemmelserne strøget og gjorde det i meget klare og skarpe Ord. Han forlangte Optagelse paa Valglisten uden nogen Erklæring og mere Indflydelse for Menigheden med Hensyn til Præsternes Ansættelse end efter Regeringens Forslag. Det ærede Medlem for Stubbe-købing N. J. Larsen forlangte Altergangsbestemmelserne strøget og mere direkte Præstevalg. Det ærede Medlem for Mariager (Moestrup) forlangte, at man lettere skulde kunne komme paa Valglisten, og at der ikke skulde afgives nogen gentagen Erklæring. Naar vedkommende allerede var optagen, skulde han blive der. Han var imod den kongelige Resolution, der inddeles Præsteembederne, han ønskede Ret til Afskedigelse og mente, at Kommunerne maatte beholde Indflydelse paa Offeraflysningen, at det ikke skulde gaa til Menighedsraadene. Disse 4 Talere — jeg skal senere komme til flere — støtte netop de Ændringer, som ere fremsatte fra vor Side. Dette vort Treklover er netop paa det ene Punkt efter det andet Udtryk for, hvad en hel Række Talere, baade af Venstre og de Moderate, have udtalt ved Sagens første Behandling. Vi have netop lyttet til Stemningen i Tinget og søgt at give den Udtryk i vore Ændringsforslag, og naar vi nu snart skulle gaa til Afstemning, vil baade den ene og den anden af disse Talere i vore Ændringer træffe et Udtryk for den Tale, han holdt her i Begyndelsen af November. Det ærede Medlem for Nørre-Sundby (J. Jensen) forlangte saaledes, at alle Folkekirks Medlemmer skulde optages paa Valglisten, at der skulde være større Indflydelse for Menigheden ved Præsternes Ansættelse. Det ærede Medlem for Fakse (Anton Jensen) udtalte sig mod den kongelige Resolution, som indføres her. Det ærede Medlem for Storeheddinge (Svend Høgsbro) erklærede, at han med Vemod tænkte paa Venstres tidligere Forslag, da han saa Kultusministerens Forslag. Ja, det kan jeg godt forstaa, jeg tænker ogsaa med Vemod paa Venstres gamle Standpunkt, nu da jeg ser Ministerens Forslag. Det nævnte ærede Medlem traadte i Skranken for Retten til Afskedigelse og for Præstefriheden, som nu næsten synes at gøres til en Helligbrøde fra Regeringens Side, naar dette Treklover endnu staar paa Grundtvigs gamle Standpunkt med Hensyn til Præstefriheden. Det ærede Medlem for Viborg (Ravn) talte om Valgbestemmelserne og mod det Løfte, der er forlangt i § 14, mod Offeraflysning, og mod § 18 om Fat-